

ІНСТРУКЦІЯ

з безпеки життєдіяльності вихованців школи

(профілактики отруєнь грибами , ягодами, рослинами)

1. Збирати гриби слід тільки ті, які ви знаєте, що вони їстівні.
2. Не збирайте гриби:
 - поблизу транспортних магістралей, на промислових пустирях, колишніх смітниках, у хімічно та радіаційно небезпечних зонах;
 - невідомі, особливо з циліндричною ніжкою, в основі яких є потовщення - «бульба», покриті оболонкою;
 - з ушкодженою ніжкою, старі, в'ялі, червиві або ослизлі;
 - пластинчасті - отруйні гриби маскуються під них;
 - «шампінйони», у яких пластинки нижньої поверхні шапки гриба білого кольору;
3. Не куштуйте сирі гриби на смак.
4. Значна кількість грибів, які досі вважались їстівними, містять мікродози отруйних речовин. Якщо вживати їх декілька днів підряд, також може статись отруєння.
5. Первинні ознаки отруєння (нудота, блювота, біль у животі, пронос) з'являються через 1-4 год. після вживання грибів, залежно від виду грибів, кількості з'їдених грибів, віку та стану здоров'я потерпілого. Біль та напади нудоти повторюються декілька разів через 6-48 год., а смерть настає через 5-10 днів після отруєння.
6. Збираючи ягоди і лікарські рослини, слід пам'ятати, що серед них можуть зустрічатись і отруйні екземпляри..
7. Отруєння рослинами, ягодами трапляється переважно навесні, влітку та восени. До отруйних рослин належить вовче лико, конвалія, блекота, дурман, вороняче око, беладона. З метою попередження отруєння плоди цих рослин і самі рослини заборонено вживати в їжу. Найбільшу небезпеку для життя людини являють собою ті рослини, які переважно впливають на нервову систему.
- 7.1. **Віха** (місцева назва: водяний болиголов, котяча петрушка) поширена на всій території України. Росте у болотистих місцях. Має гілчасте стебло, маленькі білі квіточки, зібрані у складний зонтик. Отруєння настає при вживанні в їжу кореневища віхи, яке путають із ріпою. Через 15-20 хвилин після жування коріння з'являється нездужання, слинотеча, блювота, біль у животі, понос, пізніше -судоми, на тлі яких можливе зупинення дихання та серцевої діяльності.
- Болиголов плямистий** (місцева назва : плямиста омега, головолом, дігтярка) поширений на всій території України. У рослини гілчасте стебло із синюватим покриттям і темно-червоними плямами. При легкій формі отруєння (отрута є в листі, стеблі, насінні) з'являється блювота, понос, нудота. У важких випадках - м'язова слабкість у ногах, яка переходить у параліч. Можливе настання смерті внаслідок зупинення дихання (параліч м'язів грудної клітки).
- 7.2. **Беладонна (коасавка). дурман звичайний, белена чорна.** Отрута міститься у насінні, листі, корінні. При легкому отруєнні відбувається розширення зіниць очей, сухість у роті, часте серцебиття, порушення зору. У важких випадках можуть виникнути галюцинації . Можлива втрата свідомості, судоми, порушення серцевої діяльності та дихання.
- 7.3. **Аконіт джунгаоський** - синій борець (місцева назва : воскобій, простріл, блакитний жовтець). Дуже токсичні алкалоїди (отрути) є в усіх частинах рослини , а особливо - у

коренеплодах.

7.4 Рослини, які впливають своїми токсинами на діяльність серця: наперстянка, олеандр, конвалія трав'яниста, чемериця біла. Отрута міститься в їхніх ягодах, квітах, стеблах та листі. При отруєнні з'являються нудота, блювота, понос, сильний головний та шлунковий біль.

7.5. Бузина смердюча, вовче лико (вовчі ягоди), вороняче око, жимолость звичайна, омела біла, паслін солодко-гіркий, паслін чорний, своєю отрутою впливають на діяльність органів кишково-шлункового тракту. При отруєннях цими рослинами характерні біль у животі, блювота, понос, слинотеча.

7.6. Отруйними є і деякі декоративні квіти, які культивуються біля приватних будинків, в парках, скверах. До отруйних рослин відносяться рицина, датура біла.

Рицина - однорічна рослина. Має високе, деревовидне стебло, широке, лапате листя. Забарвлення стебла і листя - зелено-рожеве. Насіння схоже на квасоллю, знаходиться в схожих на їжачків сімінниках. Отруйними є всі частини рослини.

Датура біла (місцева назва: декоративний дурман) - садова рослина. Квіти великі, білі. Мають солодкуватий аромат. Насіння схоже на мак, знаходиться в колючих коробочках-сімінниках. Отрута міститься у насінні, листі, корінні. При легкому отруєнні відбувається розширення зіниць очей, сухість у роті, часте серцебиття, порушення зору. У важких випадках можуть виникнути галюцинації. Можлива втрата свідомості, судом, порушення серцевої діяльності та дихання.

8. Перша допомога при отруєнні грибами, дикоростучими ягодами і зеленню:

- викликати швидку медичну допомогу;
- ще до її прибуття необхідно негайно промити шлунок: випити 5-6 склянок кип'яченої води або блідо-рожевого розчину марганцівки, натиснути пальцями на корінь язика, щоб викликати блювоту, прийняти активоване вугілля (4-5 таблеток), коли промивні води стануть чистими;
- після надання первинної допомоги дати постраждалому випити міцний чай, каву або злегка підсолену воду, покласти на живіт і до ніг потерпілого грілки.